

**Sinoptikalıq meteorologiya pánınıń 2024-2025 oqıw jılı 5-semestri ushın
juwmaqlawshı qadaǵalaw variantları**

1. OT 500/1000 kartasın sızıw?
2. Atmosferalıq cirkulyaciya degenimiz ne?
3. AT-850 kartasın sızıw hám qollanıw?
4. AT-700 kartasın sızıw hám qollanıw?
5. Anticiklon baqlanatuǵın hawa-rayı?
6. Anticiklon órkeshe (гребень) indegi baqlanatuǵın hawa-rayı?
7. Anticiklon degen ne?
8. Anticiklonnıń órkeshe (гребень) i degen ne?
9. Aerologiyalıq stanciyalar degen ne?
10. Adamlar eski dáwirde qalay boljaw jurgizgen?
11. Tuman hám dimkanıń kodları hám belgileri?
12. Sedlovina degenimiz ne?
13. Suwıq hám jıllı advekciya degenimiz ne?
14. Suwıq frontdaǵı meteorologiyalıq qubılıs lar?
15. Suwıq frontdaǵı bultlardıń jaylasıwı?
16. Suwıq frontdaǵı hawa-rayı qanday boladı?
17. Suwıq front bultları?
18. Sinoptikalıq analizdiń tiykarǵı principleri?
19. Sinoptikalıq usıl boljawlarınıń tiykarları?
20. Sinoptikalıq meteorologiyanıń XV-XIX ásirlerde rawajlanıwı?
21. Sinoptikalıq kartalar neni úyretedi?
22. Sinoptikalıq kartada jawın-shashın zonaların anıqlaw hám boljaw?
23. Sinoptikalıq boljawlar qalay hám kim ushın dúziledi?
24. Sinoptikalıq baqlaw usılı degen ne?
25. Sinoptikalıq meteorologiyanıń XX ásirde rawajlanıwı?
26. Sinoptikalıq meteorologiya neni úyretedi?
27. Sheńberlik (кольцевая) kartalar hám olardıń analizi?
28. Qanday frontlardı bilesiz hám ondaǵı hawa-rayı?
29. Qısqa waqıtqa boljaw usılları?
30. Órkesh (гребень) hám batıq (ложбина) da baqlanatuǵın hawa-rayı?
31. Meteorologiyalıq informaciya lar qalay beriledi?
32. Kartalarda izoterma hám izotaxalardı ótkeriw?
33. Kartalarda izobara hám izogipslerdi ótkeriw?
34. Kartadaǵı shártli belgilerden nelerdi bilesiz?
35. Kartada qurǵaq zonalar dı anıqlaw?
36. Kartada ıǵallı zonalar dı anıqlaw?
37. KN-01 kodlaw sisteması haqqında mıs al keltiriń?
38. Klimat maǵlıwmatların boljawda qalay paydalanadı?
39. Jer betiniń analizi kartasın sızıw?
40. Jer betinde hawa basımı qalay jaylasqan?
41. Jer betinde hawa temperaturası qalay jaylasqan?
42. Jawın-shashınıń kodları hám belgileri?
43. Jawın-shashın bolatuǵın bultlar?
44. Jawın hám qar jawatuǵın bultlar?

45. Jıllı frontdağı bultlardıń jaylasıwı?
46. Jıllı front bultları?
47. Izotermalar qaysı kartada qalay ótkeriledi?
48. Izoterma degen ne?
49. Izobaralar qaysı kartada qalay ótkeriledi?
50. Izobar degenimiz ne?
51. Hawa-rayın alıp júriwshi aǵım degen ne?
52. Hawa-rayı ózgeriwine tásir etiwshi faktorlar?
53. Hawa-rayı nege ózgeredi?
54. Hawa-rayı degenimiz ne?
55. Hawa-rayı boljawı degenimiz ne?
56. Frontogenez hám frontoliz degen ne?
57. Frontlarda temperetura qalay ózgeredi?
58. Frontlarda samaldın burılıwı?
59. Frontlarda hawa ıǵallıǵı qalay ózgeredi?
60. Frontlarda hawa basımı qalay ózgeredi?
61. Front okklyuziya degenimiz ne?
62. Ciklonda baqlanatuǵın hawa-rayı?
63. Ciklon hám anticiklondı alıp júriwshi aǵım?
64. Ciklon hám anticiklonlar qalay payda boladı?
65. Ciklon degen ne?
66. Ciklon batıq (ложабина) sındaǵı baqlanatuǵın hawa-rayı?
67. Boljawlar, onıń túrleri?
68. Boljaw beriwde nelerden paydalanamız?
69. Basımınń ólshew birliǵı?
70. Basım sistemaları degen ne?
71. Sinoptik meteorologiya pániniń predmeti hám sinoptik usıldı tariyplep berin.
72. Sinoptik meteorologiyada analizdiń tiykarg'ı usılı neden ibarat?
73. Hawa-rayı degende ne túsiniledi hám ol qanday meteorologik shamalar kompleksi menen xarakterlenedi?
74. Hawa-rayı prognozi sinoptik usılınıń mazmunı nede?
75. Meteorologik mag'lıwmat degende ne túsiniledi, olar qanday túrlerge bólinedi?
76. Baslang'ısh meteorologik mag'lıwmatqa qanday talaplar qoyıladı, mag'lıwmattıń kompleksliligi degende ne túsiniledi?
77. Meteorologik mag'lıwmattıń globalıǵı, sinxronlıǵı ha'm úsh ólshemliligi degende ne túsiniledi?
78. Meteorologik mag'lıwmattıń úzliksizliligi, operativligi degende ne túsiniledi?
79. Meteorologik mag'lıwmattı alıwdıń tiykarg'ı sistemalarına neler kiredi?
80. Meteorologik stanciyalar tarmag'ınıń wazıypaları nede?
81. Aerologik ha'm radiolokatsion stanciyalardıń wazıypalarına ne kiredi?
82. Meteorologik kosmik sistema neden ibarat?
83. Meteorologik kosmik sistema qurawshılarınıń wazıypalarına ne kiredi?
84. Meteorologik kod ne ushın kerek ha'm meteorologik kod neshe bólimnen ibarat?
85. Jáhán hawa rayı xızmetiniń shólkemlestirilgen dúzilisin aytıp berin.
86. Ózbekstan hawa rayı xızmetiniń shólkemlestirilgen dúzilisin aytıp berin.
87. Sinoptik analizdiń ob'ektlerine ne kiredi?

88. Baslang'ish meteorologik mag'lwmatqa qanday talaplar qoyiladi?
89. Meteorologik mag'lwmatti aliwdiñ tiykarg'ı sistemalarına neler kiredi?
90. Meteorologik stanciyalar tarmag'ınıñ wazıypaları nede?
91. Temperatura maydanı ózgeriwiniñ tiykarg'ı sebebi nede?
92. Temperaturanıñ advektiv ha'm konvektiv ózgerisleri degende ne túsiniledi?
93. Suw piwiniñ fazalıq ótiwleri nátiyjesinde hawa temperaturası qanday ózgeredi?
94. Atmosferada basım maydanı ne arqalı xarakterlenedi?
95. Barik gradient ne, onıñ bag'darı hám ma'nisi qanday anıqlanadı?
96. Izobarik sirtlarning qiyaligi qanday?
97. Basım hám temperatura maydanları óz-ara qanday baylanıslı?
98. Basım maydanınıñ ózgeriwi hawa ag'ısları menen qanday baylanıslı?
99. Gradient samal ha'm samal xarakteristikalarına tu'sinik berin?
100. Haqıyqıy hám gradient samallar arasında qanday parqlar ámeldegi bolip esaplanadı?
101. Samal turbulentligi degende ne túsiniledi?
102. Atmosferada qanday processler nátiyjesinde bultlar payda boladı ha'm olardin' o'zgerisi ne menen baylanisli?
103. Atmosfera frontların tariyplep berin, frontal bultlar ne? Olarg'a qanday bultlar kiredi?
104. Atmosferada jawınlar jawıwı ne menen baylanisli?
105. Jıllı ha'm suwıq atmosfera frontların tariyplep berin?
106. Háreketlenip atırg'an atmosfera frontlarıning qiyaligi anıqlang'anda qanday faktor esapqa alınadı?
107. Joqarı frontal zonaların júzege keliw sebepleri qanday?
108. Planetar joqarı frontal zonalar ne?
109. Joqarı hám planetar frontal zonaların ólshemleri qanday ha'm usi zonalar dag'ı temperatura maydanın xarakterlep berin?
110. Joqarı frontal zonalar dag'ı samal maydanın xarakterlep berin?
111. Tez hawa ag'ısları ha'm onin' o'lshepleri qanday?
112. Tez hawa ag'ısları qanday biyikliklerde jaylasadı?
113. Ciklon ha'm anticiklonlardı tariyplep berin?
114. Jer sırtı qasında ciklonlarda hawa cirkulyatsiyasın kórsetin?
115. Erkin atmosferada ciklonlarda hawa cirkulyatsiyasın kórsetin?
116. Ciklonlardin' rawajlanıw basqistaları ha'm ciklonlarga qanday hawa-rayı sharaytları tán?
117. Antitsiklonlardı tariyplep berin ha'm jer sırtı qasında antitsiklonlarda hawa cirkulyatsiyasın kórsetin?
118. Ciklon hám antitsiklonların háreketleniwine neler sebep boladı?
119. Temperaturanıñ lokal ózgerisleri barik sistemaların háreketleniwine qanday tásir ótkeredi?
120. Ciklonlardin' regeneratsiyası ne hám qanday processler og'an alıp keledi?
121. Tropik ciklonlar haqqında mag'lwmat berin.
122. To'suwshi antitsiklonlar haqqında túsini berin.
123. Orografiya barik sistemaların háreketleniwine qanday tásir kórsetedi?